

komme tilbage til denne Sag. Men jeg skal dog ogsaa gjøre opmærksom paa, at naar en Sag er afgjort gennem Lovgivningsmagten, saa er det ganske vist, at det Hiertal, som Lovgivningsmagten dengang bestod af, ikke kunde have nogen Grund til at vende tilbage til en saadan Sag; men naar vi, som dengang bleve overstemte, til det Yderste holdt paa at beholde Sæberegningen, og naar vi til det Yderste holdt paa at beholde den saarige Revision, saa forekommer det mig saa klart, som Noget kan være, at, naar det ifølge Tidens Omstændelser viser sig, at det vilde have været rigtigt at blive ved det, vi holdt paa, saa maa vi ogsaa have Ret til at minde om, at det ikke er os, der have forladt den rigtige Vej; men at det er vore politiske Modstandere. Jeg skal ikke komme ind paa at disputere med den høitagtede Minister om, hvorvidt Sædtillagssystemet var rigtigt eller ikke. Dette diskuterede vi fuldstændigt sidste Gang, og det ligger ikke for nu. Ligesom den høitagtede Minister dengang var paa det Reene med, at det var rigtigt at forlade dette System, saaledes er det vistnok ogsaa nu hans Mening, at man ikke bør vende tilbage til det; men jeg er da ogsaa ligesaa fuldstændig overbevist om nu som den Gang, at det var vigtigt at forlade det. Jeg skal nu, for ikke at drage Opmærksomheden bort fra det mere væsentlige over til det mindre væsentlige, gjentage, at min Betragtning af det foreliggende Spørgsmaal i Hovedsagen er udtalt i Dagsordenen, hvorefter det Hensyn, som for mig er det væsentlige, er dette, at jeg ikke kan være med til at behandle et Lovforslag om det foreliggende, saalænge vi staa over for et Ministerium, til hvilket vi have erklæret vor Mistillid.

Ville: Spørgsmaalet angaaende Trang til Lønningsforbedring for de i Statens Tjeneste værende Mænd maa jo siges i længere Tid at have staaet paa Dagsordenen, og det kan ikke være andet, end at de, der have fulgt Begivenhederne i de sidste Aar og have haft Leilighed til gennem deres egen daglige Erfaring at prøve, hvor nødvendigt det har været overalt at lønne Arbeidet høiere, have maattet kunne sige sig selv, at den Tid var ikke fjern, da en lignende Forordning maatte gjøres med Hensyn til det Arbejde, der gjøres for Staten, for det Offentlige. Den almindelige Fremgangsmaade, som i private Forhold lader sig bruge for at fremvinge en høiere Løn, naar Konjunkturerne er gunstige for en saadan Bestræbelse, lader sig ikke godt anvende i Statens Tjeneste, og en lovgivende Forsamling vil vistnok være meget utilbøjelig til at anmænde de Mænd, der staa i Statens Tjeneste, til at bruge de Midler, der gjøres gjældende i private Forretninger. En almindelig Strife af Arbejdere har egentlig ikke mødt nogen særlig Antipathi hos de Herrer, der have Hiertal her i For-

samlingen; der er gjentagne Gange faldet Udtalelser, som gaa ud, at det er en naturlig Benyttelse af en Arbejderne tilkommende Ret, at de igjennem forenet Arbejdsnedlæggelse søge at tilveiebringe for sig en høiere Løn. Men der er vistnok ikke Mange her, som kunde ønske, at en lignende Vej blev fulgt af dem, der tjene det Offentlige; thi det vilde være til stor Skade for det Almens Interesser, hvis det skete. Der kunde mulig være den, som mente, at der ingen Fare var derved, ja, at det endog saa kunde være en Fordel, om alle Statens Embedsmænd nedlagde deres Gjerning og Stilling, thi der var nok, som vilde optage denne Gjerning i deres Sted, og saa slap man endda for Pensionerne; men hvor fornøieligt det end kunde synes at være i Diebliffet, vilde Sølgerne af et saadant Skridt dog være meget alvorlige i Fremtiden. Sikker er det nu, at allerede efter den Maade, hvorpaa Staten har stillet sig i sine Lønningsforhold, er dette Middel ikke praktisk anvendeligt, og den eneste Vej, der kan betragtes, er altsaa den, der bestaar i, at Erkendelsen af en Forbedrings Nødvendighed gjør sig sa gjældende hos Regjeringen og den bevilgende Magt, at der derigjennem kan opnaas ad Overenskomstens lempelige Vej det Samme, som andre Steder søges sat igjennem ved haarde Midler, og at Embedsmænd og Bestillingsmændene i Staten have den Tillid til den bevilgende Magt og Regjeringen, at disse ville indpødemme saadanne Forordninger, er et glædeligt Tegn. Der har i de sidste Ager eller Maaned — maaffe er det kun Ager — af og til lydt Rygter om, at der paatænkes Skridt fra selve Hiertallets Side i denne Forsamling til at indpødemme de Nødvendighedsforordninger, som Mange antage det er, der stilles til en Forbedring af Embedsstændens Vilkaar, og hvis der hos de erede Medlemmer har været en saadan Tendents, maa jeg beklage, at Regjeringen, da den dog har ventet saa længe med dette Lovforslag og ikke har fremlagt det strax ved Sæssionens Begyndelse, ikke har ventet endnu lidt længere, saa at den ganske kunde overlade Initiativet til de Herrer, der da ikke længere vilde kunne gjøre Spørgsmaalet om Tillidsforhold eller Ikke-Tillidsforhold gjældende paa et Omraade som det nuværende. Men hvad enten Rygterne have haft Uret, eller Regjeringen, skjøndt den vistelig ikke har forhaftet sig, dog er kommen hurtigere end de Herrer's eget Initiativ, er Sagen nu kommen til at ligge for saaledes — hvad der efter almindelige statsretlige Begreb vel ogsaa maa siges at være det mest passende — at det er Regjeringen, der henvender sig til den bevilgende Magt med Anmodning om en forøget Udgift paa Budgettet. Og nu møde vi da det Ulsælde, at der gjøres en Indsigelse imod, dette Lovforslag, ikke i Kraft af den Grundsaetning, paa hvilket det er bygget, ikke i Kraft af den Maade, hvorpaa Grundsaetningen er søgt udført, ikke i Kraft af de Tilføjelser og Summer, hvorom det dreier sig, heller ikke i Kraft